

Livets Frågor

Klas Holmgren

11 januari 2025

Sammanfattning

En sammanfattning för några intressanta ämnen. Texten är skriven av mig men när jag inte orkat skriva ut ett äne har jag låtit en LLM göra detta. Markerar detta med ngt kanske.

1 SANNING

Är det något beständigt och oföränderligt? Eller är det vad som är sant; i varje stund i ett med en änderlig värlighet?

Detta tycks för mig i varje fall en snävdynamik av viljan att finnas och underkastelsen till värligheten.

Vad är anldenigen för viljan om den bara är till att finnas? Anledningar till att bara finnas kan givetis vara många (insert massa matte tal eller ngt), men viljan tycks mig vara något annat. Viljan att Existera?, till makt, till fred, fylla sitt syfte? (TODO Skriva något bra för att avsluta detta... (anlednigng - vilja - anledning))

Varför underkastelse till verkligheten? Värligheten har alla ting som en del av sig självt, vad finns det då för alternativ till underkastelse jämtmot en änderlig värlighet? Detta känns ju som en klassiker. Kom inte på ngt mer att skrva.

1.1 Agrigerad och partikulära sanningar

Sanning utifrån olika nivåer.

Människor beskriber ofta verkligheten genom att identifera ett relevant fenomen. Det kan handla om hur olika molekyler rör sig i förhållande till varandra, hur energi bevaras i ett slutet system eller hur olika djur beter sig i naturen.

Reduktionism och emergens osv.

1.2 Logik (LLM)

Logik är grunden för rationellt tänkande och resonemang, och den har spelat en central roll i utvecklingen av matematik. Här är en översikt över några viktiga typer av logik:

1.2.1 Klassisk logik

Klassisk logik, även känd som aristotelisk logik, är den traditionella formen av logik som baseras på Aristoteles verk. Den består av:

- **Propositionslogik** (eller utsagelogik) - behandlar logiska relationer mellan utsagor eller satser. Grundläggande operationer inkluderar negation (\neg), konjunktion (\wedge), disjunktion (\vee), implikation (\rightarrow), och ekvivalens (\leftrightarrow).
- **Predikatlogik** (eller kvantorlogik) - utvidgar propositionslogiken genom att inkludera kvantorer som för alla (\forall) och det finns (\exists), samt variabler och predikat.

1.2.2 Matematisk logik

Matematisk logik är en mer formaliserad och abstrakt version av logik som används för att studera matematiska teorier:

- **Formell logik** - inkluderar både klassisk logik och andra logiska system som modal logik, intuitionistisk logik, och logiker för icke-klassisk resonemang.
- **Modellteori** - studerar hur logiska teorier kan tolkas genom modeller och hur dessa modeller relaterar till sanningen av utsagor.
- **Bevisteori** - undersöker hur matematiska bevis kan formaliseras och hur vi kan vara säkra på att ett bevis är korrekt.

1.2.3 Upkomsten av matematik

Matematiken som vi känner den idag har sina rötter i logik:

- **Formalism** - en filosofisk syn som ser matematik som ett spel med symboler enligt vissa regler, där logik ger strukturen för dessa regler.
- **Logicism** - rörelsen som försökte reducera all matematik till logik, mest framstående genom Gottlob Frege och Bertrand Russell's arbete i Principia Mathematica".
- **Axiomatisk metod** - används för att etablera matematiska teorier genom att definiera en uppsättning axiom från vilka alla påståenden härleds, som i Euclids geometri eller Peano's axiomer för aritmetik.

Matematikens utveckling har alltid varit intimt sammanflätad med logik, där logik inte bara tjänar som ett verktyg för matematiskt resonemang utan också som en grund för att ifrågasätta och förstå matematikens natur och dess sanningar.

1.3 Vetenskap

Modellerar och förutsäger framtiden baserade på empiriska observationer. I vetenskapen finns idén om hypoteser \rightarrow Teori \rightarrow (Sanning). Vetenskapen är en kontinuerlig diskussion om hur logiska begräp relaterar till observationer.

NKS Wolfram beräkning och program som en ny vetenskaplig metod? [Wolfram \[2002\]](#)

1.4 Kunskap

Kunskap är en av de mest fundamentala aspekterna av mänsklig erfarenhet och är central för vår förståelse av världen omkring oss. Inom filosofin, särskilt epistemologin, diskuteras kunskap som en kombination av tro, sanning och rättfärdigande.

Definition och Kriterier

Tro

För att något ska räknas som kunskap måste man först tro att det är sant. Sanning: Denna tro måste också vara sann i förhållande till *verkligheten*. Rättfärdigande: Det måste finnas *godaskällerbevis* för att tro att något är sant. Detta är vad som skiljer kunskap från enbart en korrekt gissning.

Kategorier av Kunskap:

Propositionskunskap: Detta är kunskap om fakta eller sanningar, som "vatten fryser vid 0°C. PP-rocedurkunskap: Kunskap om hur man gör något, som att cykla eller laga mat. Erfarenhetskunskap: Kunskap genom personlig erfarenhet eller bekantskap, som att känna igen en vän.

Källor till Kunskap:

Perception:

Vi lär oss genom våra sinnen, vilket ger oss kunskap om den fysiska världen. Minne: Våra tidigare erfarenheter och lärdomar lagras och används för att förstå nuet och framtiden. Förnuft: Logik och resonemang hjälper oss att dra slutsatser utifrån den information vi har. Vittnesbörd: Kunskap vi får från andra människor, genom kommunikation och lärande.

Kunskapens Natur:

Objektiv vs Subjektiv: Diskussioner om huruvida kunskap är objektiv (oberoende av individen) eller subjektiv (beroende av den enskilda personens perspektiv) är vanliga. Social Konstruktion: En del teorier föreslår att kunskap är en social konstruktion, formad av kulturella och språkliga konventioner.

Utmaningar och Problem:

Gettier-problem: Ett berömt problem som utmanar den traditionella definitionen av kunskap, där man kan ha en rättfärdigad sann tro som ändå inte kvalificerar som kunskap. Skepticism: Frågor om huruvida vi verkligen kan veta något alls, eller om vi bara kan ha starka övertygelser.

Kunskap är inte bara ett statiskt tillstånd utan ett dynamiskt fält som ständigt utvecklas genom mänsklig interaktion, vetenskap, teknik och filosofisk reflektion. Att förstå vad kunskap är, hur vi får den, och hur vi kan lita på den är centralt för både individuell och kollektiv framsteg. [Rand \[1966 1990\]](#)

2 MEDVETANDE

Något som hålls av observatören och vad observationer uppstår från.

3 KÄRLEK

Kärlek är enkelt den bästa kulturen. Min definition för kärlek har sedan länge varit att man vill bättre för sin objektet man håller kärt än vad man vill för sig själv.

3.1 Eros

I den klassiska grekiska förståelsen representerar Eros den passionerade, erotiska kärleken, men också en grundläggande kreativ och sammanbindande kraft i kosmos. Platon utvecklar detta särskilt i Symposium, där Eros beskrivs som en strävan mot det sköna och det goda - en kraft som driver oss att söka transcendens och högre förståelse.

Den är kanske lite utdaterad men tycker denna var fin [Teodoresco \[2015\]](#).

3.2 Philia

Detta kan översättas från grekiska till vänskap eller tillgivenhet. Hela motsatsen kallas fobi.

3.3 Storge

Kärlek mellan barn och föräldrar.

3.4 Agape

Körlek till gud.

4 GUD?

Skaparen samt den som blir kvar när allt är slut.

5 Existens-en

Som skilt från det ikke existerande. Existensen existerar, detta är vad den gör och gör så utan krav eller yttre berättigande. Var skulle sådant berättigande komma från förutom utifrån existensen självt?

Identitet och existens.

Observatören.

6 Uplysning?

Vad lysas upp? Utan illusioner.

7 Mysitik

Vad är detta?

När något känns mystiskt kan man säga att det är känslan av att 'något' finns 'nära'.

Referenser

Ayan Rand. *Introduction to objectivist epistemology*. Ayan Rand ORG, 1966–1990. URL <https://aynrand.org/novels/introduction-to-objectivist-epistemology/?nab=1>.

Alice Teodoresco. Sveriges radio vinter, 2015. URL <https://sverigesradio.se/avsnitt/alice-teodorescu-vinter-2015>.

Stephen Wolfram. *A New Kind of Science*. Wolfram Media, 2002. URL <https://www.wolframscience.com/nks/>.